

Krizový plán – jednotlivé krizové oblasti

I zde platí postupy, které obsahuje konkrétně náš Krizový plán školy umístěný na webových stránkách školy. U jednotlivých krizových oblastí se může jednat o mírné korekce v postupech, vzhledem k závažnosti provinění. Nicméně obecně platí následující postupy, které určují konkrétní odpovědnost jednotlivých zaměstnanců.

KDO provádí první pomoc – intervenci. Na základě zjištěných skutečností TU a následně hlásí MP

KDO co komu hlásí v systému školy. MP oznamuje zjištěné skutečnosti VP a řediteli školy

KDO co kam zapíše.. Záleží na typu provinění. Většinou TU oznamuje MP, který provede zápis

KDO informuje zákonné zástupce žáka. Ředitel školy, VP

KDO a v kterých případech informuje Policii ČR (stanovno i ve Školním řádu). Informuje ředitel školy

KDO jak informuje ostatní zákonné zástupce žáků. TU. TU

KDO a jak informuje ostatní žáky školy

KDO a jak informuje zřizovatele, Vedení školy

KRIZOVÉ OBLASTI

Záškoláctví

Charakteristika

Záškoláctví je úmyslné zameškávání školního vyučování. Žák se z vlastní vůle i se souhlasem rodičů vyhýbá pobytu ve škole. Záškoláctví má dvě základní formy – impulsivní (absence není plánovaná) a plánované (odchod ze školy je pod různými záminkami plánován). Příčinou může být negativní vztah ke škole, vliv rodinného prostředí či způsob trávení volného času.

Prostřednictvím školního vzdělávacího programu je třeba posilovat u žáků kladný vztah ke škole, vzdělání, svým spolužákům a učitelům, nabízet pozitivní vzory chování a posilovat zdravé klima školy, nabízet mimoškolní zájmové činnosti.

Žáky a rodiče je třeba důsledně seznámit se školním řádem. Poučit vysloveně o školní docházce.

Zákonný zástupce žáka je povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování nejpozději do tří kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti žáka - písemně nebo telefonicky.

Při podezření na neomluvenou absenci si třídní učitel

může vyžádat prostřednictvím zástupců žáka lékařské potvrzení. Omluvenku předloží žák

třídnímu učiteli ihned po návratu do školy, nejpozději následující den. Při dlouhodobé absenci

škola vyžaduje od rodičů předem písemnou omluvu absence.

Doporučené rady při zjištění záškoláctví

Nejdůležitějším momentem je zjištění příčiny, proč se žák k záškoláctví uchyluje. Na základě tohoto zjištění je možné dále jednat. Při hledání příčin si udělat dostatek času pro analýzu případu, spojit se s rodiči, případně psychologem. Nezbytnou podmínkou pro hledání účinných strategií k postupnému překonávání je spolupráce rodičů, učitele, ŠPP.

Chceme-li zvolit správný způsob pomoci a integrovat žáky do školy, musíme vzít v úvahu rozdíly mezi záškoláky a dětmi odmítajícími školu.

Dalším důležitým krokem je získání rodičů ke spolupráci, nikoli k boji mezi školou a žákem. Je-li záškoláctví důsledkem neúnosné školní situace, navodit změnu. Naplánovat dlouhodobá opatření, aby se situace neopakovala.

Rozmáhá-li se záškoláctví ve větším rozsahu a máme-li podezření na hrozbu závislostí, spolupracovat s pedagogicko-psychologickou poradnou a centry - SPC, OSPOD, SVP.

Učit se v třídním kolektivu vyčíst, jaké postavení má problémový žák. Bojí-li se učitelům nebo rodičům svěřit, zprostředkovat mu péči psychologa.

Pomoci dítěti při návratu do třídy. Doprovodit ho při návratu do kolektivu. K vyřešenému případu se již nevracet a neprojevat nedůvěru.

Domluvit se s rodiči na pravidelné komunikaci, aby bylo případně další záškoláctví včas odhaleno.

Doporučený postup při neomluvené absenci

O neomluvené či zvýšené absenci informuje třídní učitel výchovného poradce a školního metodika prevence.

Neomluvenou absenci do součtu 6 hodin řeší třídní učitel se zákonným zástupcem žáka formou pohovoru. Třídní učitel projedná důvod nepřítomnosti žáka a způsob omlouvání jeho nepřítomnosti a upozorní na povinnosti stanovené zákonem.

Třídní učitel seznámí zákonného zástupce žáka s možnými důsledky v případě nárůstu neomluvené absence. Z jednání bude proveden zápis (formulář viz příloha č. 1), jehož součástí bude způsob nápravy dohodnutý se zákonným zástupcem žáka. Obě strany zápis podepíší.

Při počtu neomluvených hodin nad vymezený počet je svolána výchovná komise, které se účastní ředitel školy, zákonný zástupce žáka, třídní učitel a výchovný poradce či metodik

prevence. **Pozvání zákonných zástupců žáka na jednání se provádí doporučeným**

dopisem. O průběhu jednání se provede zápis, který zúčastněné osoby podepíší.

V případě, že neomluvená absence žáka přesáhne 25 hodin, ředitel školy bezodkladně pošle oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému orgánu sociálně právní ochrany dětí. Tato ohlašovací povinnost vychází z platné právní úpravy.

Šikana

Charakteristika

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrožit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Může mít i formu sexuálního obtěžování až zneužívání. Nově se může realizovat i prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. kyberšikanu. Ta zahrnuje útoky pomocí e-mailů, sms zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky apod. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků skupinou spolužáků. Nebezpečnost působení šikany spočívá zvláště v závažnosti, dlouhodobosti a nezřídka v celoživotních následcích na duševní a tělesné zdraví oběti. Mnohdy se jedná o skryté chování, které lze obtížným způsobem odhalit.

Doporučené rady pro pedagogické pracovníky při podezření na výskyt šikany :

MP vždy zjistí:

Kdo je obětí, popřípadě kolik obětí je?

Kdo je agresorem, kolik agresorů je. Kdo z nich je iniciátor, kdo aktivní účastník

šikanování a kdo je obětí i agresorem?

Co, kdy, kde, a jak dělali agresoři obětím?

K jak závažným agresivním a manipulativním projevům došlo?

Jak dlouho šikana trvá?

Nepřímé (varovné) znaky šikanování:

žák je o přestávkách často osamocený, ostatní o něj nejeví zájem, nemá kamarády
při týmových sportech bývá jedinec volen do mužstva mezi posledními
o přestávkách vyhledává blízkost učitelů
má-li žák promluvit před třídou, je nejistý, ustrašený
působí smutně, nešťastně, stísněně, mívá blízko k pláči
stává se uzavřeným
jeho školní prospěch se někdy náhle a nevysvětlitelně zhoršuje
jeho věci jsou poškozené nebo znečištěné, případně rozházené
zašpiněný nebo poškozený oděv
stále postrádá nějaké své věci

Přímé znaky šikanování:

posměšné poznámky na adresu žáka, pokořující přezdívka, nadávky, ponižování,
hrubé žerty na jeho účet,
rozhodujícím kritériem je, do jaké míry je daný žák konkrétní přezdívkou nebo
„legrací“ zranitelný,
kritika žáka, výtky na jeho adresu, pronášené nepřátelským až nenávistným, nebo
pohrdavým tónem,
nátlak na žáka, aby dával věcné nebo peněžní dary šikanujícímu nebo za něj platil,
příkazy, které žák dostává od jiných spolužáků, zejména pronášené panovačným
tónem, a skutečnost, že se jí podřizuje,
nátlak na žáka k vykonávání nemorálních až trestných činů či spoluúčasti na nich.
honění, strkání, štouchání, rány, kopání, které třeba nejsou zvlášť silné, ale je
nápadné, že je oběť neoplácí

Doporučený postup při zjištění šikany (podrobně rozepsán na stránkách Poradenství a prevence)

a) Scénář vyšetřování počáteční šikany:

Učitel, který zpozoruje šikanu nebo na ni byl upozorněn, je povinen:

1. Konfrontovat svá pozorování s dalšími kolegy, třídním učitelem.

2. Oznámit své podezření vedení školy, školnímu metodikovi prevence, výchovnému

poradci, konzultovat další postup, dohodnout se, kdo povede vyšetřování. Věc většinou přebírá po oznámení MP, který zahájí šetření. Následně by měl:

3. Kvalifikovaně odhadnout stadium a formu šikany.

4. Vyslechnout (mezi čtyřma očima) co nejvíce nezaujatých svědků – spolužáků, těch, co na šikanu upozornili, důležité věci si zapisovat, je zejména důležité získat odpovědi na následující otázky:

Kdo je obětí, popřípadě kolik obětí je?

Kdo je agresorem, kolik agresorů je. Kdo z nich je iniciátor, kdo aktivní účastník

šikanování a kdo je obětí i agresorem?

Co, kdy, kde, a jak dělali agresori obětem?

K jak závažným agresivním a manipulativním projevům došlo?

Jak dlouho šikana trvá?

5. Spojit se s rodiči oběti a poprosit je o pomoc a spolupráci prostřednictvím třídního učitele

6. Teprve nyní vyslechnout oběť, citlivě, diskrétně, zaručit bezpečí a důvěrnost informací, vše zapisovat, tento pohovor musí provádět osoba, které oběť důvěřuje, Nikdy neřešit problém opřed celou třídou!

7. Zajištění ochrany oběti.

8. Vyslechnout agresory – překvapivě, znemožnit domluvu, soustředit se na rozpory ve výpovědích agresorů, vytipovat nejslabší článek vyřešení. Nikdy nekonfrontovat oběti a agresory!

9. Požádat vedení školy o svolání výchovné komise, je-li to nutné (vedení školy, výchovný poradce, třídní učitel, školní metodik prevence). Ta na základě shromážděných informací posoudí, zde se jedná o šikanu a jaký je stupeň její závažnosti, navrhne další postup vůči obětem i agresorům i třídě jako celku. Potrestání agresorů je individuální, závisí na věku, intenzitě šikany a na tom, zda se jedná o první případ či recidivu.

10. Individuálně pozvat rodiče agresorů – to je úkol třídního učitele. Seznámit je se situací, sdělit jim navrhovaná opatření

(zdůraznit možnost nápravy) a požádat je o spolupráci. Pokud odmítají, zvážit oznámení na Policii ČR.

11. Individuálně pozvat rodiče obětí šikany. Seznámit je se situací, domluvit se na opatřeních (terapie, osobnostní výcvik...)

12. Rozebrat situaci ve třídě, opět třídní učitel (vynechat citlivé detaily), vysvětlit nebezpečí a důsledky šikany,

oznámit potrestání viníků. Třídu i nadále pozorně sledovat.

b) Scénář vyšetřování pokročilé šikany

1. Záchrana oběti.
2. Domluva s pedagogy na spolupráci při vyšetřování.
3. Zabránění domluvě agresorů.
4. Podpora oběti.
5. Nahlášení policii, případně jiným orgánům prostřednictvím vedení školy
6. Zprostředkování péče PPP či psychiatra pro oběť.

c) Výchovní opatření a další opatření po vyšetření šikany

svolání „komise“ (vedení školy, výchovný poradce, metodik prevence, třídní učitel, případně další učitelé) – ta situaci posoudí, navrhne postup vůči oběti, agresorovi i třídě,

pozvat k jednání rodiče agresorů – seznámit se situací, sdělit navrhovaná opatření, požádat o spolupráci,

pozvat rodiče obětí – sdělit výsledky šetření, domluvit se na opatřeních, navrhnout řešení (terapie, organizační opatření,...),

pracovat s agresorem, případně zprostředkování péče např. v PPP, SVP, u jiných odborníků – klinického psychologa, psychiatra, psychoterapeuta, pracovat s kolektivem třídy,

na třídní schůzce informovat o postizích a dalších formách ošetření třídy – zvýšený dozor, další práce s třídou – programy PPP, SVP, práce s pravidly třídy, monitoring třídy,

seznámit s výsledky učitelský sbor, zapojení ostatních učitelů do dalších forem ošetření třídy (zvýšený dohled, monitoring třídy, nadstandartní úkoly, různě vyplněné přestávky,...).

KYBERŠIKANA

Charakteristika

Kyberšikanu definujeme jako zneužití ICT, zejména pak mobilních telefonů a internetu, k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrozit, ublížit mu. Zejména se jedná o útoky pomocí e-mailů, sms zpráv, vyvěšování urážlivých a nepravdivých materiálů na internetové stránky. Podobně jako u šikany tváří v tvář se jedná o úmyslné chování, kdy je oběť napadána útočníkem nebo útočníky. Povaha a provedení útoků pak určuje její závažnost.

Je bezpodmínečně nutné, aby rodiče kontrolovali pohyb svých dětí po sociálních sítích a zamezili tak možnému zneužití. Rodiče jako zákonní zástupci jsou zodpovědní za chování svých dětí v kyberprostoru.

Doporučený postup při zjištění kyberšikany

1. Zajistit ochranu oběti.
2. Informovat školního metodika prevence či výchovného poradce.
3. Informovat vedení školy.
4. Zajistit důkazy pokud je to možné
5. Vyšetřit všechny souvislosti.
6. Provést zápis.
7. Informovat zákonné zástupce (třídní učitel nebo vedení školy)
8. Spolupracovat s Policií ČR, IT expertem, OSPODem
9. Vyvodit sankce.

Agrese ve škole

Charakteristika

Verbální agrese jsou velmi častým jevem. Je především nutné jednoznačně a jasně deklarovat nesouhlas a takové chování odmítnout. Děti budou mluvit tak hrubě, jak jim to okolí dovolí a je nutné, aby si byly vědomy toho, že se jedná o nepřijatelné chování a měly tedy potřebu vulgární mluvu na veřejnosti skrývat. Řeč je natolik spjata s myšlením, že velkorysá společenská tolerance užívání nejhrubších výrazů s sebou nutně nese i hrubé chování.

Doporučený postup při verbální agresi

Stanovit ve třídě obecná pravidla soužití, jako vyjádření morálních hodnot. Tato

pravidla tvořit společně se žáky a jasně v nich deklarovat požadavek slušného mluvení a chování.

Mladší děti trpělivě opravovat a dávat jasně najevo, že veřejné užívání hrubých výrazů není ve škole přípustné a společensky je to nevhodné.

Pokud žákovo chování a jednání ohrožuje bezpečnost a zdraví jeho, ostatních žáků, vyučujících, zaměstnanců školy jiných osob, je škola povinna uvědomit zákonného zástupce případně doporučit odbornou péči. Dle konkrétních okolností je třeba přivolat i OSPOD či
Policie ČR – prostřednictvím vedení školy (VP či ředitel školy)

KRÁDEŽE A VANDALISMUS

Charakteristika

Krádeže, zejména mobilních telefonů, a ničení školního majetku, jsou nejčastějšími formami protiprávního jednání, se kterými se lze v prostředí škol setkat.

Krádeže jsou protiprávním jednáním, a jakmile se škola o takovém jednání dozví, bude tuto skutečnost hlásit orgánům činným v trestním řízení, nebo doporučí poškozenému (jeho zákonnému zástupci), aby se na tyto orgány obrátil. Nošení cenných věcí (zejména věcí malých rozměrů) do školy je rizikové chování, které může vést k jejich odcizení. Škola doporučuje zákonným zástupcům, aby žáci nenosili do budovy cenné věci, případně je mohou odkládat na místa k tomu určená. Pokud takové místo žáci nemají stanoveny, platí pro ně zákaz odkládání těchto věcí. Pedagogové vedou žáky k tomu, aby dokázali protiprávní jednání rozpoznat, byli všímaví vůči svému okolí a v případě, kdy budou svědky takového jednání, ohlásili věc pedagogickému pracovníkovi školy.

Doporučený postup při nahlášené krádeži žákem

o události pořídit záznam na základě výpovědi poškozeného.

Věc předat orgánům činným v trestním řízení (ohlásit na Policii ČR prostřednictvím vedení školy), nebo poučit

poškozeného žáka (jeho zákonného zástupce), že má tuto možnost. V případě, že je znám pachatel, je třeba nahlásit věc orgánu sociálně-právní ochrany (byl-li pachatel mladší 18 let) a současně věc předat orgánům činným v trestním řízení.

Každý žák je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil, a proto po něm bude škola požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti.

V poučeních o bezpečnosti a ochraně zdraví je třeba se problematice vzniklých škod věnovat a žáky opakovaně upozorňovat na jednání, které k poškození majetku vede a jak se takovému jednání vyhnout.

Doporučený postup při zjištění vandalismu

Jakmile vznikne škoda na školním majetku, je třeba o celé záležitosti vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka. V případě, že viníka škola zná, může na něm (jeho zákonném zástupci) vymáhat náhradu škody.

V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradu škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.

Adiktologie – závislostní chování

Charakteristika

Do této oblasti spadá široké spektrum chování, které vykazuje znaky závislosti – zejména pak distribuce a užívání alkoholu, tabákových výrobků a jiných návykových látek, gambling atp.

Všem osobám je v prostorách školy zakázáno užívat návykové látky, ve škole s nimi manipulovat. To neplatí pro případy, kdy osoba užívá návykové látky v rámci léčebného procesu, který jí byl stanoven zdravotnickým zařízením.

Požívání omamných a psychotropních látek (dále jen „OPL“) osobami mladšími 18 let je v České republice považováno za nebezpečné chování. Každý, kdo se ho dopouští, má nárok na pomoc orgánů sociálně-právní ochrany dětí.

1. Vytvořit podmínky pro předcházení výskytu případů užívání návykových látek v prostorách školy v době školního vyučování, včetně všech školních akcí i mimoškolní činnosti.

2. Zajistit bezpečnost a ochranu zdraví žáků před škodlivými účinky návykových látek v prostorách školy v době školního vyučování, včetně veškerých školních akcí.

3. Školním řádem školy a vnitřním řádem školského zařízení (dále jen „školní řád“) jasně vymezit zákaz užívání návykových látek ve škole, jejich nošení do školy.

4. Poskytovat žákům a zákonným zástupcům nezbytné informace nutné k zajištění jejich ochrany před tímto jevem.

5. Poskytovat žákům věcné a pravdivé informace o návykových látkách formou, která je přiměřená jejich rozumovému a osobnostnímu vývoji.

6. Působit na žáky v oblasti primární prevence užívání návykových látek.

7. Do veškerých poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví zakotvit informace o nebezpečnosti užívání návykových látek a zákazu jejich užívání při všech činnostech souvisejících se školními aktivitami.

8. Poskytovat žákům, kteří mají s užíváním návykových látek problémy, jakož i jejich zákonným zástupcům, informace o pomáhajících institucích a možnostech řešení situace.

9. Při řešení případů souvisejících s užíváním návykových látek nebo distribucí OPL je třeba spolupracovat s dalšími zainteresovanými institucemi – Policie ČR, orgány sociálně-právní ochrany dětí, školská poradenská zařízení apod.

10. V případech, které stanoví zákon, plnit ohlašovací povinnost směrem k orgánům činným v trestním řízení, orgánům sociálně-právní ochrany obce s rozšířenou

působností a zákonným zástupcům žáka.

Doporučené postupy školy při výskytu podezřelé látky :

1. V případě, kdy se škola o takovém chování dozví, bude tuto skutečnost hlásit zákonnému zástupci žáka. Oznamuje ten, kdo tuto skutečnost vidí buď třídnímu učiteli a MP nebo rovnou vedení školy.
2. Škola je rovněž povinna oznámit orgánu sociálně-právní ochrany dětí obecního úřadu obce s rozšířenou působností skutečnosti, které nasvědčují tomu, že žák požívá návykové látky, pokud nereaguje zákonný zástupce žáka.
3. Distribuce dle § 187 trestního zákona a šíření OPL dle § 188 trestního zákona je v ČR zakázána a takové jednání je trestným činem nebo proviněním. Škola je povinna v takovém případě takový trestný čin přikazít a učinit tak v každém případě včasným oznámením věci policejnímu orgánu.
4. V případě výskytu látky, u níž je podezření, že se jedná o omamnou a psychotropní látku v prostorách školy, nebo v případě přechovávání takové látky žákem bude škola postupovat stejně jako v bodu 3.

Alkohol

Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet, anebo je v konzumaci alkoholu podporovat. Školním řádem škola stanoví zákaz užívání alkoholu v prostorách školy v době školního vyučování i na všech akcích školou pořádaných. Podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let může být trestným činem nebo přestupkem.

Doporučené postupy:

Konzumace alkoholu ve škole

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy, nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Alkohol je třeba žákovi odebrat v přítomnosti svědka a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
4. V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě,

zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.

5. Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy: O události sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud, od koho má alkohol), který založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy.

6. V případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby převzal odpovědnost za žáka, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.

7. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností vyžadovat pomoc.

8. Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval alkohol ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky.

9. Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.

10. V případě uživatelského zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.

11. Z konzumace alkoholu ve škole je třeba vyvodit sankce

12. V případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost alkoholu (dechová zkouška), ale pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce nebo zletilého žáka či studenta s orientačním testováním žáka na přítomnost alkoholu. O události sepiše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka.

13. Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Nález alkoholu ve škole

1. V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy alkohol, postupují takto:

a) Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.

b) O nález ihned uvědomí vedení školy.

c) Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.

d) Zpracují stručný záznam o události.

2. V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka alkohol, postupují takto:

a) Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.

b) O nálezu ihned uvědomí vedení školy.

c) O nálezu sepiší stručný záznam, s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nálezu a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel/ka školy nebo její/jeho zástupce. Zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy.

d) O nálezu vyrozumí zákonného zástupce žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, i orgán sociálně-právní ochrany dítěte, kterým je obecní úřad obce s rozšířenou působností.

e) V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předají zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

Omamné a psychotropní látky

Zakázána je výroba, distribuce, navádění, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek, a to bez ohledu na věk žáka a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázáno je rovněž navádění k užívání těchto látek.

1. Tímto školním řádem škola stanovuje zákaz užívání OPL a jejich distribuci a přechovávání. Současně stanovuje zákaz vstupu do školy pod jejich vlivem. Školním řádem stanovuje rovněž tyto sankce za porušení zákazu: napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy. Porušení zákazu bude vždy projednáváno na pedagogické radě za účelem hodnocení klasifikace chování žáka.

2. Ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 a 188 a spáchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí, se sám vystavuje trestnímu stíhání. Překazit takový čin lze tím, že ho včas oznámí orgánům Policie ČR nebo státnímu zástupci.

Doporučené postupy při výskytu OPL:

Konzumace OPL ve škole

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Návykovou látku je třeba žákovi odebrat a zajistit ji, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
4. V případě, kdy je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
5. Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy. Především ihned zajistí vyjádření žáka a vyrozumí vedení školy.
6. V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
7. V případě, že žák není schopný dbát pokynů zaměstnanců školy, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
8. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc.
9. Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval OPL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky (dbát pokynů pracovníků školy).
10. Současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.
11. V případě uživatelského zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
12. Z konzumace OPL ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Nicméně je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je nebezpečný pouze sobě, distributor všem. Distribuce je trestným činem, užívání OPL je porušením školního

řádu.

13. Navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání.

14. V případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost OPL (zkouška ze slin), ale pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce, resp. žáka staršího 18 let s orientačním testováním žáka na přítomnost OPL. O události sepiše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka.

15. Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem OPL, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Distribuce OPL ve škole

1. Distribuce OPL je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.

2. Přechovávání OPL je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přestupek nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin, ale toto množství nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanovený školním řádem.

3. Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci OPL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.

4. Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a orgán sociálněprávní ochrany obce s rozšířenou působností.

5. Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsáním níže.

Nález OPL ve škole

A. V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.

O nálezu ihned uvědomí vedení školy.

Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nálezů. Obálku přelepí, opatří razítkem školy a svým podpisem a uschovají ji do školního trezoru.

O nálezu vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.

B. V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury. O nálezu ihned uvědomí vedení školy.

O nálezu sepiší stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel/ka školy nebo její/jeho zástupce.

O nálezu vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce žáka.

V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem, přivolanému lékaři. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady jedů jsou známy protijedy. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

C. V případě, kdy pracovníci školy mají podezření, že některý z žáků má nějakou OPL u sebe, postupují takto:

Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR. Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkonzultují s ní další postup a informují zákonného zástupce žáka.

Žáka izolují od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

Kouření

Ve vnitřních i vnějších prostorách všech typů škol je zakázáno kouřit. Kouřit zde nesmějí žádné osoby a není možné ani zřizovat kuřárny nebo místa pro kouření vyhrazená. Prostor školy je označen viditelným textem doplněným grafickou značkou zákazu kouření. Takto

jsou označeny vnitřní i vnější prostory. Kouření v prostorách školy je zakázáno pod sankcemi uvedenými ve vyhlášce o základním vzdělávání.

Doporučené postupy:

Konzumace tabákových výrobků ve škole

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Pedagogický pracovník dále postupuje podle školního řádu školy: o události sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka, (zejména odkud, od koho má tabákový výrobek), který založí školní metodik prevence do své agendy.
4. V případě porušení zákazu kouření informuje třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka.
5. V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola orgán-sociálně právní ochrany obce s rozšířenou působností. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc.
6. Z konzumace tabákových výrobků ve škole je třeba vyvodit sankce tímto stanovené školním řádem - postupuje se podle vyhlášky pro příslušný stupeň vzdělávání.

Rasismus, xenofobie

Charakteristika

Rasistické chování je takové, které na základě přisouzení psychických a mentálních schopností a dovedností skupinám definovaným podle biologického, rasového či národnostního původu příslušníky těchto skupin nepřiměřeně nebo negativně hodnotí a případně (ve formě „tvrdého rasismu“) je i poškozují. Xenofobní chování je takové, které na základě subjektivně stanovených prvků cizosti (jinakosti) vyvolává obavy ze subjektů, které jsou jako cizí pojímány a v krajních případech může vést k jejich poškozování, což vyvolává protireakci.

Primární prevence rasismu a xenofobie

Žákům je třeba zprostředkovávat demokratické hodnoty a principy lidských práv a tolerance.

Také s nimi hovoříme o extremismu a o negativech spojených s minulostí a současností

extremismu, rasismu, xenofobie a antisemitismu a možnostech sankcí za projevy extremismu a souvisejících jevů.

Doporučené postupy v případě zjištění rasismu či xenofobie

1. Je třeba zjistit hloubku extremistického přesvědčení u jednotlivců, případně vazby na extremistickou skupinu mimo školu. Zároveň je třeba zjistit rozšíření uvedených postojů v kolektivu, třídě, škole.
 2. Je třeba okamžitě a razantně vystoupit proti projevům intolerance mezi žáky.
 3. V případě zjištění hlouběji zakotvených postojů (opakované verbální či vizuální projevy s možným extremistickým podtextem, účast žáka v extremistické partě, užití násilí s extremistickým podtextem) informujeme rodiče a nabídneme jim spolupráci.
 4. V případě závažných projevů (především násilných) informujeme Policii České republiky (podezření na promyšlenou a extremisticky, rasisticky, xenofobně nebo antisemitsky motivovanou činnost a na takto motivované vážnější formy násilí).
 5. Ve výuce se zaměříme na výuku této problematiky, pozveme experty k diskuzi se žáky.
- Vzhledem k závažnosti tohoto tématu TU neprodleně zajistí bezpečnost případné oběti, dále oznámí skutečnost zák. zástupcům agresora i oběti a postupuje dle preventivního plánu proti šikaně, popř. informuje PČR dle závažnosti situace a případnému ohrožení bezpečí oběti.
- Přestupek je hodnocen různými stupni výchovných opatření (viz školní řád). Pokud se jedná o propagaci bez konkrétní oběti, je potřeba informovat rodiče žáků, se žáky provést okamžitou intervenci na dané téma, pokud je situace mimo kontrolu, přizvat odpovědné a odborné instituce na pomoc s intervencí.

Rizikové sporty, doprava

Charakteristika

Jedná se o relativně novou formu rizikového chování z hlediska masového rozšíření. Toto rizikové chování lze definovat jako záměrné vystavování sebe nebo druhých nepřiměřeně vysokému riziku újmy na zdraví nebo dokonce přímému ohrožení života v rámci sportovní činnosti nebo v dopravě. Patří sem např. tajné závody aut přímo za plného provozu, záměrné ježdění pod vlivem psychoaktivních látek, nekvalitně připravené raftové sjezdy divokých řek bez potřebného vybavení a zkušeností, snowboarding v lavinových polích nebo extrémní sjezdy horských kol v nebezpečném terénu bez ochranných pomůcek.

Primární prevence rizikových sportů či dopravy

- a) dopravní besedy v prostředí školní třídy – může vést dopravní policista, dopravní psycholog, vyškolený pedagog,
- b) použití multimediálních pomůcek – ilustrace prostřednictvím audiozáznamu, PC her, přehrávání scének, různých ilustrovaných materiálů (např. pro výuku dopravního značení – více informací v odkazech na literaturu),
- c) praktický nácvik na dopravním hřišti,
- d) exkurze (pracoviště dopravní policie, dopravní podnik aj.).

Doporučený postup při zjištění rizikového sportu/dopravy

Problematicke se věnuje ve velké míře 1. stupeň a dopravní výchova, při zachycení signálu, že se žák (žáci) věnuje extrémně nebezpečnému sportu, okamžitě informovat rodiče, intervence na téma bezpečnost a ochrana zdraví, odpovědnost za svůj život a zdraví. Vyučující, který daný fakt zjistí, informuje:

třídního učitele,

metodika prevence, výchovného poradce,

vedení školy,

zákonného zástupce,

v odůvodněných případech je dále možné kontaktovat OSPOD či Policii České republiky.

Doporučený postup v případě drobného úrazu

1. Úraz ošetří pedagog přítomný na výuce (dozoru, je-li přestávka).
2. Ošetřující pedagog nahlásí úraz třídnímu učiteli žáka a zapíše úraz do Knihy úrazů (u hospodářky školy).
3. Třídní učitel dle závažnosti úrazu informuje zákonné zástupce žáka, případně je vyzve k vyzvednutí žáka, je-li třeba následné lékařské vyšetření/ošetření.

Doporučený postup v případě vážného úrazu

1. První pomoc při úrazu poskytne pedagog přítomný na výuce (dozoru, je-li přestávka), zavolá (je-li to nutné) záchrannou službu 155.
2. Nahlásí úraz třídnímu učiteli, řediteli školy, metodikovi prevence a výchovnému poradci a zapíše úraz do Knihy úrazů (u hospodářky školy).
3. Škola (třídní učitel) telefonicky informuje zákonné zástupce žáka.
4. Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že v souvislosti s úrazem byl spáchán trestný čin

nebo přestupek, nebo jedná-li se o smrtelný úraz, podá ředitel školy hlášení místně příslušnému útvaru Policie ČR.

5. Třídní učitel žáky seznámí s událostí, provede opětovné poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví, předcházení úrazům (zapíše do ŽK a TK).

Sexuálně rizikové chování

Charakteristika

Sexuální rizikové chování souborem projevů chování, které doprovázejí sexuální aktivity a současně vykazují pro jedince rizika v různých oblastech (zdravotní, sociální atd.). Lze sem zařadit např. nechráněný pohlavní styk při náhodné známosti, výrazně promiskuitní chování, rizikové sexuální praktiky, kombinace užívání návykových látek a rizikového sexu, sexuální zneužívání ve všech jeho formách, zveřejňování intimních fotografií na internetu či jejich zasílání mobilním telefonem apod.

Nepodceňujeme v oblasti prevence významnou úlohu sexuální výchovy. Je nutné motivovat žáky k vytvoření zdravých postojů v této oblasti. Je žádoucí, aby si žáci osvojili odpovědné chování, rozhodování a komunikaci v situacích souvisejících se sexuálním zdravím.

Nebezpečí hrozí z hlediska celospolečenského v souvislosti s využíváním internetu, s komercializací sexu, sexuálním zneužíváním, zvyšuje se počet výskytu pohlavně přenosných chorob, narůstá počet HIV pozitivních, rozmáhá se homofobie. K sexuální výchově přistupujeme systematicky, jelikož se jedná o dlouhodobé, záměrné, cílevědomé působení na žáka.

Primární prevence sexuálního chování

preventivní programy přizpůsobit věku a vzdělání cílové skupiny

předávat informace o způsobech ochrany před nemocemi

informovat o tom, co je sexuální zneužívání a rizikové sexuální chování

upozorňovat na práva dítěte a důstojnost člověka

podporovat tvorbu zdravých postojů k vlastnímu tělu, vztahům a sexuálnímu chování

minimalizovat projevy nesnášenlivosti, předsudky apod. v oblasti vztahů, sexu a

sexuální orientace

zabezpečit lepší spolupráci školy a rodiny

propojit zdravotní, sociální a výchovné intervence

Doporučené rady při zjištění sexuálně rizikového chování

Existují tři základní ukazatele, kdy lze sexuální chování pokládat za škodlivé a kdy by měl učitel zasáhnout:

1. pokud ho dítě neprovádí v soukromí;
2. pokud vznikne podezření, že při něm nějak zraňuje sebe nebo někoho dalšího
3. pokud se ze sexuálního chování stane nutkavé chování (to znamená, že tomuto chování dítě věnuje tolik prostoru, že zanedbává svoje běžné povinnosti, hygienu, přátele, učení a podobně).

Doporučené postupy při řešení sexuálně rizikového chování

Situaci řeší v tomto pořadí:

třídní učitel

školní metodik prevence, výchovný poradce vedení školy

zákonní zástupci žáka, žáci

OSPOD

další odborník (psycholog, sexuolog, psychoterapeut).

V případě, že se jedná o patologii rodiny, je vhodné doporučit psychoterapeutickou pomoc.

Dospělý je povinen chránit a prosazovat nejlepší zájem dítěte. Zjištěné násilí páchané na dítěti (i sexuální) je povinen ohlásit Orgánům sociálně-právní ochrany dítěte (OSPOD) nebo na Policii ČR.

Poruchy příjmu potravy

Charakteristika

Nemocem, které řadíme mezi poruchy příjmu potravy, se odborně říká mentální anorexie, bulimie a záchvatové přejídání. Tyto poruchy se nejčastěji objevují u dívek v adolescentním věku, mohou jimi trpět i chlapci. Bulimie a mentální anorexie se mohou vyskytovat každá zvlášť nebo i obě zároveň. Cesta k uzdravení není jednoduchá, málokterá dívka (chlapec) se dokáže z bludného kruhu dostat bez pomoci odborníků.

Příznaky:

rychlé zhubnutí

BMI index je 17,5 a méně

zvracení s jakoukoliv argumentací

vnímá sebe sama jako příliš tlustou/tlustého

při vzniku onemocnění před pubertou je tato opožděna či zastavena

kožní problémy a zhoršená kvalita vlasů

Doporučené rady při podezření nebo zjištění onemocnění

informovat třídního učitele, výchovného poradce, metodika prevence a

následně třídní učitel informuje rodiče

rodiče informujeme vždy, když dítě výrazně zhubne, opakovaně bylo

přistiženo, že zvrací (stačí informace od vrstevníků)

pokud rodiče odmítají řešit situaci, je nutné se spojit s pediatrem, popř.

OSPOD (možnosti a limity pedagoga)

doporučit nebo zprostředkovat kontakt s lékařem nebo psychologem

Týrání a zneužívání dětí

Pokud se objeví jakýkoli signál, že by dítě mohlo být týráno či zneužíváno, pokusit se zajistit

výpovědi případných svědků, pokud žádní nejsou nebo jsou nevěrohodní, okamžitě

kontaktovat příslušné orgány – OSPOD. Není nutný předchozí kontakt s rodiči, vždy je na

prvním místě ochrana bezpečí dítěte. Je nezbytné postupovat velmi opatrně a citlivě s

ohledem na závažnost podezření.

Fyzické týrání

Charakteristika

Za fyzické (tělesné) týrání považujeme vědomé tělesné ublížení dítěti anebo nezabránění

ublížení či utrpení dítěte, včetně úmyslného otrávení nebo udušení dítěte – pokud je jasné či

existuje důvodné podezření, že zranění bylo způsobeno anebo mu vědomě nebylo zabráněno.

Tělesné týrání se rozlišuje podle své povahy na aktivní a pasivní.

Příznaky a změny chování při fyzickém týrání

Poranění nebo popáleniny na kůži dítěte nevysvětlitelného původu, zvláště vyskytují-li

se opakovaně.

Nepravděpodobná zdůvodnění těchto poraněných dítětem, či o ně pečující dospělou osobou.

Nechuť dítěte o těchto poraněních hovořit.

Lysiny, pohmožděniny.

Neochota dítěte odhalovat tělo (v teplých dnech), strach ze svlékání (před hodinou TV).

Škrábance, vyražený nebo ulomený zub, natržený ušní boltec, opakované zlomeniny,

poranění měkkých částí dutiny ústní.

Strach z rodičů, neochota a rozladěnost před návratem domů.

Sklon k sebetrýznění.

Agresivita vůči ostatním.

Útěky z domova, záškoláctví.

Zhoršení (náhlé) prospěchu.

Náhlá ztráta kamarádů (sociální izolace).

Obtíže v sociální komunikaci, vyhýbavé chování.

Snížené sebehodnocení dítěte.

Primární nespecifická prevence spočívá v posilování sebevědomí dítěte, schopnosti říci „ne“

Děti by měly být seznámeny zejména s tím, že:

- domácí násilí má různé formy
- násilné chování v rodině není omluvitelné
- za násilí může ten, kde jej koná, protože si sám volí, jak se bude chovat
- každý má právo rozhodovat o sobě samém
- na koho se v rámci školy mohou obrátit se svými starostmi (školní psycholog, výchovný poradce, metodik prevence, třídní učitel, ten, komu dítě důvěřuje)
- jak říci NE
- jak vypadají zdravé a nezdravé vztahy
- proč si někdo nechá násilí líbit a nedokáže říci „Stop“
- jak zvládat vztek

DŮLEŽITÉ KONTAKTNÍ ÚDAJE

Všichni zaměstnanci školy, žáci i rodiče byli informováni, na koho se obrátit v případě vzniklých problémů.

Vedení školy

Školní poradenské pracoviště: VP, MP, školní psycholog

Důležitá telefonní čísla

Linka bezpečí - 116 111

Linka bezpečí dětí a mládeže – 800 155 555

Hasičský záchranný sbor – 150

Zdravotnická záchranná služba – 155

Policie České republiky – 158

Městská policie – 156

Tísňová linka – 112

Jednotka specializované péče pro PPP PK VKN (Ke Karlovu 11, Praha 2, tel:224965353)

Dětská psychiatrická klinika (V úvalu 84/1, Praha 5, tel:224433400)

Anabell – občanské sdružení (posta@anabell.cz)

Krizové centrum RIAPS (Chelčického 39, Praha 3, tel:222580697)

Linky důvěry

Síť organizace STOB (redukce váhy – programy

Forum zdravé výživy www.fzv.cz